

Міністерство освіти і науки України
Дніпровський політехнічний фаховий коледж

РОЗГЛЯНУТО ТА УХВАЛЕНО
на засіданні педагогічної ради
коледжу
31.08.2023 №1



ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ДПФК

Станіслав КАСЬЯН

ПОЛОЖЕННЯ

про виявлення та запобігання академічного плагіату в
Дніпровському політехнічному фаховому коледжі

м. Дніпро, 2023

1. Загальні положення

1.1. Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в Дніпровському політехнічному фаховому коледжі (далі Положення) розроблено відповідно до Законів України «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту» та Закону України «Про авторське право і суміжні права», Цивільного кодексу України, Положення про академічну доброчесність у Дніпровському політехнічному фаховому коледжі та Статуту Дніпровського політехнічного фахового коледжу (далі Коледжу) з метою запобігання плагіату в навчально-методичних та навчальних працях педагогічних працівників та студентів Коледжу.

1.2. Положення має на меті підвищення якості виконання наукових та навчальних робіт, зростання рівня культури щодо етичного використання результатів досліджень, формування навичок коректної роботи із джерелами інформації, активізацію самостійності та індивідуальності при створенні авторської роботи, а також підвищення відповідальності з боку педагогічних працівників і студентів усіх форм навчання за порушення загальноприйнятих правил.

1.3. Положення спрямоване на формування академічної етики та поваги до інтелектуальних надбань і покликане сприяти впровадженню практики належного цитування через визначення поняття та форм плагіату, методів запобігання його поширенню, процедури розгляду та фіксування фактів плагіату, а також формалізації можливих наслідків його вчинення у межах Коледжу.

1.4. Положення є складовим елементом системи забезпечення Коледжем якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, яка передбачає функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у навчальних-методичних та наукових роботах учасників освітнього процесу.

1.5. Положення розповсюджується на навчальні праці педагогічних працівників Коледжу та студентів.

2. Основні поняття та визначення

У даному положенні використовуються терміни у таких значеннях:

2.1. Автор – фізична особа, творчою працею якої створено твір.

2.2. Твір – інформація, як результат наукової чи навчально-методичної діяльності конкретної особи (чи у співавторстві), представлена на паперових носіях або в електронному вигляді у мережі Інтернет чи оприлюднена на офіційному вебсайті Коледжу (навчально-методичний посібник, навчальне видання, стаття, курсова робота, реферат, тощо).

2.3. Цитата – порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого (оприлюдненого на офіційному вебсайті) твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерело цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілишими свої твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні.

2.4. Академічний плагіат – оприлюднення у письмовій або електронній

формі (частково або повністю) науково-пошукових та дослідницьких результатів, отриманих та оприлюднених іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання.

2.5. Різновиди плагіату:

- 1) видання виконаної іншим автором роботи за свою без внесення в неї жодних змін;
- 2) дослівне копіювання фрагментів тексту (від фрази до набору речень) без належного оформлення цитування;
- 3) внесення незначних правок у скопійований матеріал (переформулювання речень, зміна порядку слів у них тощо) та без належного оформлення цитування;
- 4) представлення суміші власних і запозичених аргументів без належного цитування;
- 5) парафраза – переказ своїми словами чужих думок, ідей або тексту; сутність парафрази полягає в заміні слів (знаків), фразеологічних зворотів або пропозицій при використанні будь-якої авторської наукової праці (збереженої на електронних або паперових носіях, у тому числі розміщеної в мережі Інтернет);
- б) компіляція – створення значного масиву тексту без поглибленого вивчення проблеми шляхом копіювання тексту із низки джерел без внесення в нього правок, з посиланням на авторів та «маскуванням» шляхом написання перехідних речень між скопійованими частинами тексту.

2.6. Унікальність твору (роботи, матеріалу) – співвідношення (у відсотках) матеріалу, що не має збігів з іншими публікаціями, до загального об'єму матеріалу.

3. Заходи щодо профілактики академічного плагіату

3.1. Попередження плагіату в академічному середовищі Коледжу здійснює методична рада Коледжу шляхом проведення комплексу профілактичних заходів, які полягають в:

- інформуванні здобувачів освіти і викладачів про необхідність дотримання правил академічної етики та підвищення відповідальності за дотриманням норм цитування;
- формуванні, виданні та розповсюдженні методичних матеріалів з уніфікованим визначенням вимог щодо належного оформлення посилань на використані у наукових і навчальних працях матеріали;
- проведенні для студентів лекцій та бесід з питань наукової етики та недопущення академічного плагіату;
- ознайомленні учасників освітнього процесу і викладачів із цим Положенням Коледжу.

3.2. Науково-педагогічні та педагогічні працівники коледжу, які здійснюють наукову та науково-методичну діяльність, здобувачі освіти беруть на себе відповідальність:

- за коректність роботи з джерелами інформації;
- за дотримання вимог наукової етики та повагу до інтелектуальних надбань;

- за порушення загальноприйнятих правил цитування.

3.3. Організація проведення науково-дослідної роботи здобувачами освіти зі спрямуванням на оприлюднення її результатів протягом всього періоду проведення дослідження:

- систематичне обговорення на засіданнях основних етапів проведення наукових досліджень та їх результатів;
- обговорення на наукових і науково-методичних конференціях коледжу результатів дипломних робіт з подальшою можливістю їх оприлюднення у вигляді надрукованих тез та статей у наукових виданнях;
- публічний захист дипломних робіт.

4. Порядок перевірки на академічний плагіат

4.1. Перевірці на академічний плагіат підлягають:

- навчальні роботи (реферати, курсові роботи, дипломні проекти тощо), здобувачів освіти;
- навчально-методичні праці викладачів (навчальні посібники, конспекти лекцій, статті, тези доповідей та інші роботи).

4.2. За перевірку навчальних та наукових праць відповідає керівник роботи (проекту), голова циклової комісії).

4.3. За результатами перевірки роботи на наявність плагіату складається відповідна довідка.

4.4. Перевірка зазначених у п. 4.1. матеріалів проводиться за допомогою одного або декількох програмно-технічних засобів, сервісів з визначенням унікальності роботи наприклад:

- Edubirdie <https://edubirdie.com/perevirka-na-plagiat>
- Text <https://text.ru/>
- Duplichecker <https://www.duplichecker.com/ru>
- Plagiarism <https://plagiarismdetector.net/>

При цьому використовується така орієнтовна шкала (у відсотках до загального об'єму матеріалу): - висока унікальність – 80-100 %, робота допускається до опублікування; - середня унікальність – 60-79,9 %, робота допускається до опублікування; - низька унікальність – 51 – 59,9 %, робота потребує доопрацювання та повторної перевірки; - дуже низька унікальність – 50,0 % інижче, робота відхиляється без права подальшого розгляду.

Орієнтовна шкала (у відсотках до загального об'єму матеріалу) в залежності від виду роботи:

- дипломна робота – 65-80%;
- курсова робота – 60-75%;
- реферат – 20-40%.

Різниця може досягати 10-15%. В залежності від спеціальності та дисципліни.

4.5. Особа, яка виявила академічний плагіат (компіляцію) у творах, що є навчально-методичними роботами (навчальний посібник, стаття, тези тощо) службовою запискою повідомляє про це заступника директора з навчально-методичної роботи в Коледжі.

4.6. Викладач, який виявив академічний плагіат (компіляцію) у творах студентів (стаття, тези, реферат, курсова тощо) попереджає про це їх.

5. Відповідальність за академічний плагіат

5.1. Виявлення фактів академічного плагіату (компіляцій) в осіб викладацького складу може бути враховано при атестації, подовженні дії трудового договору (контракту) на займаній посаді.

5.2. Педагогічні працівники, що публікують навчально-методичні праці, несуть особисту відповідальність за коректну роботу із джерелами інформації; за дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; за порушення загальноприйнятих правил цитування шляхом прийняття правил цитування та наукової етики, представлених у цьому Положенні.

5.3. Висновки апеляційної комісії щодо академічного плагіату (компіляцій) у роботах здобувачів освіти зберігаються на відділеннях, у роботах педагогічних працівників – у навчальній частині.

6. Прикінцеві положення

6.1. Положення набуває чинності (на підставі рішення Педагогічної ради) з моменту введення його в дію наказом директора Коледжу.

6.2. Зміни та доповнення до Положення можуть вноситися наказом директора за рішенням Педагогічної Ради Коледжу. У такому ж порядку Положення скасовується.

6.3. Відповідальність за актуалізацію Положення та контроль за виконанням його вимог несуть посадові особи Коледжу відповідно до їх функціональних обов'язків.